

Dokument	Kompetenceprofiler for social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i Ældre og Sundhed	Udarbejdet af: Medarbejdere og ledere i Ældre og Sundhed
Målgruppe	Ledere og medarbejdere i Plejebolig og Frit Valg i Ældre og Sundhed i Aalborg Kommune	Revideret: April 2016 Næste revision 2022/2023 Ansvarlig for næste revision: Chefgruppen Ældre og Sundhed
Ikrafttrædelse 2014	Godkendt af: Chefgruppen Ældre og Sundhed	Godkendt: April 2016

Formål	At social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere har kendskab til egne og hinandens kompetencer, således at de har gode forudsætninger for samarbejdet og for at skabe den bedste indsats for borgeren.
Gældende for	Ledere, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i Plejebolig og Frit Valg i Ældre og Sundhed i Aalborg Kommune
Ansvar	Medarbejderen har ansvar for at kende eget kompetenceområde. Lederen har ansvar for, at medarbejdernes kompetencer løbende bliver udviklet eller vedligeholdt i forhold til at kunne løse de stillede opgaver.
Vejledning til nedenstående kompetenceskemaer	Kompetenceskemaerne herunder er opdelt på følgende måde: <ul style="list-style-type: none"> • Social- og sundhedshjælpere Her beskrives opgaverne på elementært og grundlæggende niveau for social- og sundhedshjælpere • Social- og sundhedsassistenter Her beskrives opgaverne på grundlæggende og komplekst niveau for social- og sundhedsassistenter

Kompetenceprofiler for social- og sundhedshjælpere

Opgaver elementært niveau for social- og sundhedshjælper	Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedshjælper
<p>Praktisk hjælp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengøring • Tøjvask 	<p>Praktisk hjælp</p>
<p>Personlig pleje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvre/nedre toilette • Af- og påklædning • Bad/sengebad • Toiletbesøg • Af og påtage proteser • Alm. hudpleje • Forebyggelse af tryk • Alm. mundpleje 	<p>Personlig pleje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katether pleje/ukomplicerede forløb. • Pleje af øjenproteser og øjenhule • Stomipleje v/ ukomplicerede forløb. • Opretholdelse af den normale tarmfunktion • Speciel hudpleje • Speciel mundpleje • Personlig pleje til borgere med kroniske sygdomme • Kompressionsstrømper • Pleje og observationer af topkatetre • Samarbejde om udredning i forbindelse med inkontinens • Istandgørelse af afdød
<p>Udføre medicin opgaver</p>	<p>Udføre medicin opgaver</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inhalator, suppositorier, vagitorier, plastre, klyx og flydende medicin, div. cremer og salver • Øjendrypning • Udlevere dispenseret medicin • Hjælp og støtte til oplæring
<p>Medicinadministration</p>	<p>Medicinadministration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan anvende og handle i.f.t. medicinske retningslinjer.
<p>Ernæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan motivere og understøtte borgeren i ernæringsrigtig kost • Hjælp til at spise og drikke • Anretning • Servering og oprydning • Bestilling af varer 	<p>Ernæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sondeernæring ved PEG-sonde + reng. og pleje • Tilstræbe den optimale ernæringsstilstand

Opgaver elementært niveau for social- og sundhedshjælper	Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedshjælper
<p>Mobilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assistere ved træning • Lejring og forflytning efter forflytningsbeskrivelse • Støtte borger i at følge træningsplan 	<p>Mobilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lejring efter særlige principper f.eks tryk-aflastning • Støtte borgeren i vedligeholdelse og styrkelse af funktionsniveau f.eks Digirehab
<p>Rehabilitering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte til hverdagslivet • Aktivering • Formidle tilbud • Iværksætte aktiviteter for den enkelte såvel som for grupper. • Kan motivere og assistere borgeren i at blive selvhjulpne • Guidning i forhold til den enkelte borgers omsorgs- og plejeplan 	<p>Rehabilitering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan identificere borgerens rehabiliterings potentiale • Kan tilrettelægge rehabiliteringsforløb i tværfagligt samarbejde
<p>Koordinering og tværfagligt samarbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere et godt samarbejde med pårørende • Opretholde god koordinering og samarbejde i eget team/arbejdsplads • Opretholde god koordinering og samarbejde med tværfaglige samarbejdspartnere 	<p>Koordinering og tværfagligt samarbejde</p>
<p>Sundhedsfremme og forbyggelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i udførelsen af planlagte opgaver og under hensyntagen til livsstilsfaktorer og ud fra principperne om KRAM • Er bekendt med principperne for hygiejne, især i forbindelse med infektionssygdomme 	<p>Sundhedsfremme og forbyggelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan arbejde med særligt fokus på sengelejekomplikationer og livsstilssygdomme • Kan vejlede borgere, pårørende og kollegaer i principperne for hygiejne • Kan arbejde forebyggende med obstipation, dehydrering, UVI, fald og andre forebyggelige diagnoser • Kan arbejde efter instruks for særlige infektioner f.eks. MRSA
<p>Borgere med en psykiatrisk diagnose og socialt udsatte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte og vejledning til strukturering af hverdagen. • Formidle kontakt til relevant netværk • Hjælp/støtte til egenomsorg 	<p>Borgere med psykiatrisk diagnose og/eller socialt udsatte borgere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indgå i teamsamarbejde med rette samarbejdspartnere

Opgaver elementært niveau for social- og sundhedshjælper	Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedshjælper
<p>Test og undersøgelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Måle temperatur 	<p>Test og undersøgelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Måle blodsukker • Blodtryk • Stickse urinprøve • Fratage urinprøve • Fratage afføringsprøve • I stand til at handle på værdierne og kontakte relevante samarbejdspartnere
<p>Sårpleje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forebygge tryksår • Forebygge fodsår ved diabetikere 	<p>Sårpleje</p> <ul style="list-style-type: none"> • På plasterniveau
<p>Observationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afvigelse fra det normale samt videregive disse observationer til relevante samarbejdspartnere • Skal kunne føre diverse udredningskemaer, f.eks. væskeskemaer, afføringskemaer mv. 	<p>Observationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observerer ændret adfærd ved borger f.eks. delirsymptomer • Skal kunne arbejde efter principperne for tidlig opsporing og triage
<p>Formidle, vejlede og undervise:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning af elever, kolleger, borgere og pårørende 	<p>Formidle, vejlede og undervise:</p>
<p>Dokumentation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til de sygeplejefaglige instrukser • Kan arbejde ud fra Standard for dokumentation herunder: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Udarbejde omsorgsplaner omkring døgnrytme, praktiske aftaler og aktivitetsplaner ➢ Dokumentere i praksis i forhold til borgere, lovmæssige krav og udvikling ➢ Anvender Cura til at journalisere og dokumentere handlinger 	<p>Dokumentation</p>

Opgaver elementært niveau for social- og sundhedsassistent**Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistent**

Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførsel i tæt samarbejde med sygeplejerske

Praktisk hjælp

- Rengøring
- Tøjvask

Praktisk hjælp**Personlig pleje**

- Øvre/nedre toilette
- Af og påklædning
- Katether pleje/ukomplicerede forløb.
- Stomipleje v/ ukomplicerede forløb.
- Stomi: Skift af plade og pose ved uro-, ileo- og colostomi ved permanente stomier
- Fæcesskema
- Bad/sengebad
- Toiletbesøg
- Opretholdelse af den normale tarmfunktion – udredning
- Planlægge og udføre tiltag for borgere med urininkontinens.
- Af og påtage proteser
- Pleje af øjenproteser og øjenhule
- Alm. hudpleje
- Speciel hudpleje og behandling, lægeordineret behandling af eksem, utøj
- Forebyggelse af tryk
- Alm. mundpleje
- Speciel mundpleje
- Personlig pleje til borgere med kroniske sygdomme
- Iltbehandling, til – og frakopling af iltkoncentrator, rengøring af iltudstyr
- Observation og pleje omkring topkatetre
- Pågivning af kompressionsstrømpe
- Istandgørelse af afdød

Personlig pleje

- Anlæggelse af KAD på kvinder
- Observationer omkring iv-væskebehandling
- Plejeopgaver til pose-dialysepatienter i stabile forløb

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter**Opgaver kompleks niveau for social - og sundhedsassistenter.**

Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførsel i tæt samarbejde med sygeplejerske

Udføre pleje og behandling

- Pleje til borger i komplekse plejeforløb
- Pleje til borgere i palliative forløb.
- Pleje til borgere med kroniske sygdomme
- Pleje af ustabile misbrugere, psykisk syge og demente
- Kan varetage helhedsplejen ved psykisk syge, demente og misbrugere
- Kan arbejde konfliktdæmpende f.eks ved psykisk syge ældre og depressive
- Kontinensudredning
- Observerer ændret adfærd ved borger f.eks. delir symptomer – kan lave delir screening
- Observationer, pleje og behandling til borger med anafylaktisk shock

Udføre pleje og behandling

- Pleje og rensning af kanyle ved tracheostomi ved stabile forløb
- Tracheostomi-pleje,
- Pleje og behandling i relation til ilt og peep.
- Sugning i øvre luftveje
- SIK
- C-papbehandling ved stabile forløb

Udføre medicin opgaver

- Øjendrypning med flere præparater
- Medicinadm, herunder:
  - Tabletter
  - Inhalator
  - Suppositorier
  - Vagitorier
  - Plastre
  - Klyx
  - Flydende medicin
  - Div. salver og cremer
- PNmedicin, registrering af behandling og opfølgning på virkning/behandling og bivirkninger
- Medicingivning I.M og subkutan
  - Porta neb

Udføre medicin opgaver

- Medicingivning subkutan i sommerfugl

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter	Opgaver kompleks niveau for social - og sundhedsassistenter. Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførelse i tæt samarbejde med sygeplejerske
<p>Medicinadministration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan arbejde efter de medicinske retningslinjer • Dispensere og bestille medicin efter ordination fra læge • Udarbejde medicinskema • Tjek af dosispakket medicin • Håndkøbsmedicin • PN medicin, • Opdatere medicinkort i FMK 	<p>Medicinadministration</p>
<p>Ernæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det gode måltid – fokus er på speciel ernæringsbehov • Hjælp til at spise og drikke • Sondeernæring ved PEG-sonde + reng. og pleje, herunder tjekke indgift samt skift af/rengøring/bestilling af remedier • Tilstræbe den optimale ernæringstilstand via ernæringscreening • Anretning • Servering og oprydning • Bestilling af varer, sondeernæring, proteindrikke mm. • Vejning og udregning af BMI • Vejledning i ernæringsrigtig kost 	<p>Ernæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sondeernæring ved nasalsonde • PEG-pumpe
<p>Mobilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Træning • Udrede funktionsniveau, planlægge, udføre og evaluere handlinger til optimalt niveau • Lejring v. den enkelte borgers sygdom • Forflytning med fokus på beho for specielle hjælpemidler 	<p>Mobilisering</p>

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter	Opgaver komplekst niveau for social - og sundhedsassistenter. Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførsel i tæt samarbejde med sygeplejerske
<p>Rehabilitering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Guidning i forhold til den enkelte borgers sygdom • Støtte til hverdagslivet med fokus på ADL træni • Formidle tilbud • Iværksætte aktiviteter for den enkelte såvel som for grupper. • Medvirke til udarbejdelse af træningsplaner for den enkelte, som for grupper. • Vejlede, støtte og motivere den enkelte i træningsplaner • Kunne tilrettelægge rehabiliteringsforløb i samarbejde med ergo- og fysioterapeuter • Kunne motivere og assistere borgeren i at blive selvhjulpen. 	<p>Rehabilitering</p>
<p>Koordinering og tværfagligt samarbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med pårørende • Opretholde koordinering og samarbejde i eget team/arbejdsplads og tværfagligt • Planlægge, kontakte og koordinere behandlingsforløb med sygeplejersker • Planlægge, lede og sikre opfølgning på triagemøder 	<p>Koordinering og tværfaglig samarbejde</p>

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter	Opgaver komplekst niveau for social - og sundhedsassistenter. Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførsel i tæt samarbejde med sygeplejerske
<p>Sundhedsfremme og forbyggelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde ud fra KRAM faktorerne • Kunne vejlede, støtte og motivere borger i sundhedsfremmende tiltag • Kunne vejlede, støtte og motivere borger i forebyggelse af komplikationer til sygdomsudvikling • Sundhedsfremme/forebyggelse – med særlig focus på sengeleje komplikationer og livstilssygdomme • Er bekendt med principperne for hygiejne især i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner. • vejlede borger/patienter, pårørende og kollegaer i de generelle principper for hygiejne. • Kan arbejde forebyggende og ud fra principperne om tidlig opsporing af forebyggelige diagnoser, som f.eks obstipation, dehydrering og UVI • Kan udføre diabetisk fodtjek • Faldforebyggelse 	<p>Sundhedsfremmende og forebyggende</p>
<p>Borgere med en psykiatrisk diagnose og socialt udsatte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte og vejledning til strukturering af hverdagen. • Formidle kontakt til relevant netværk • Hjælp/støtte til egenomsorg • Indgå i teamsamarbejde med rette samarbejdspartnere • Kan varetage helhedsplejen 	<p>Borgere med psykiatrisk diagnose og/eller socialt udsatte borgere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afrusning, tæt samarbejde med læge, Misbrugscenter og social psykiatri • Udbygget, tæt samarbejde med læge, Misbrugscenter, socialpsykiatri

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter	Opgaver komplekst niveau for social - og sundhedsassistenter. Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførsel i tæt samarbejde med sygeplejerske
Test og undersøgelser <ul style="list-style-type: none"> • Måle blodsukker • Blodtryk • Tage temperatur • Stickse urinprøve – fratage urinprøver • Fratage afføringsprøver • Fratage ekspektoratprøver • I stand til at handle på værdierne 	Test og undersøgelser
Forebygge, observere ift. Sår <ul style="list-style-type: none"> • Tryksårsscreening • Tryksår – iværksætte venderegime • Arterielle og venøse bensår <ul style="list-style-type: none"> ➢ Udføre sårpleje ifm. almindelig hudafskrabning af småsår 	Udføre sårpleje <ul style="list-style-type: none"> • Tryksår • Arterielle og venøse sår • Diabetes fodsår • Fjerne Agrafer og suturer • Kompressionsbehandling i relation til venøse sår • Pleje af PIN -huller
Observationer <ul style="list-style-type: none"> • Afvigelse fra det normale samt videregive disse observationer til relevante samarbejdspartnere. • Kunne handle på afvigelser fra det normale • Kunne handle på ændringer i kroniske borgers sygdomsforløb i f.t. eget kompetenceniveau 	Observationer

Opgaver grundlæggende niveau for social- og sundhedsassistenter	Opgaver komplekst niveau for social - og sundhedsassistenter. Kan kun opgaveoverdrages efter kompetencegivende undervisning eller ved udførelse i tæt samarbejde med sygeplejerske
<p>Undervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevvejledning og undervisning af social og sundhedshjælper. • Borgere, pårørende, samarbejdspartnere • Vejledning af plejepersonale/kollegaer og elever • Undervisning af plejepersonale/kollegaer og elever • Introduktion af nye kollegaer • Vidensdele såvel mono- som tværfagligt 	<p>Formidle, vejlede og undervise</p>
<p>Dokumentation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan anvende sygeplejefaglige instrukser • Kan arbejde fortroligt med og følge Standard for dokumentation i CURA, retningslinjer for FMK og Indsatskataloget, samt herigennem arbejde bevidst med at sikre patientsikkerheden gennem dokumentation 	<p>Dokumentation</p>
<p>Øvrigt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nøglepersoner/ressourcepersoner. F.eks inkontinens, demens, VAR, superbruger, faldforebyggelse, forflytningsvejledning 	<p>Øvrigt</p>
<p>Udvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inddragelse af ny teknologi, innovation og ny viden • Være med til at udvikle, implementere og instruere i ny teknologi. • Kunne betjene og instruere andre i brugen af teknologiske hjælpemidler. 	<p>Udvikling</p>